

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
UTLÅTANDE 5/2012 rd**

Statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012)

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Utrikesutskottet sände den 22 februari 2012 statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012) (USP 2/2012 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- chef för enheten för internationell miljöpolitik Jukka Pesola, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Mika Honkanen, arbets- och näringsministeriet
- konsultativ tjänsteman Anne Eriksson, social- och hälsovårdsministeriet
- generalsekreterare för Kvinnoaksförbundet Unionen rf Lotta Viinikka, Kvinnoorganisationer i Samarbete
- ombudsman Elina Multanen, Suomen UN Women - Finlands UN Women ry
- utvecklingspolitisk koordinator Hilka Vuorenmaa, Finska Befolkningsförbundet r.f.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

FN:s konferens om hållbar utveckling i Rio de Janeiro är en fortsättning på de tidigare konferenserna om hållbar utveckling och utvecklings- och miljökonferenserna. Utskottet noterar med tillfredsställelse att Finland i Rio+20-processen ända från första beredningsfasen har drivit på en balanserad integrering av de tre så kallade pelarna av hållbar utveckling, nämligen en hållbar ekonomi, miljö och social dimension. För att den ekonomiska utvecklingen ska vara hållbar måste

man gynna socialt och miljömässigt hållbara lösningar. Följaktligen måste den sociala dimensionen av hållbar utveckling lyftas fram på ett balanserat sätt vid sidan av teman kring naturekonomisk hållbarhet.

Jämställdheten mellan kvinnor och män är en av de viktigaste delfaktorerna av en socialt hållbar utveckling. Utskottet ser mycket positivt på att Danmark i sin egenskap av ordförandeland fört jämställdheten högt upp på agendan för beredning av EU:s ståndpunkter inför Rio+20-konferensen. Också Finland bör arbeta aktivt för att

bättre villkor för kvinnor får bred synlighet på konferensen och att jämställdheten mellan kvinnor och män tas upp som ett tema som skär tvärs igenom olika aspekter på hållbar utveckling.

Att kvinnor hamnar i marginalen när det gäller utbildning, arbete och ekonomiskt och politiskt beslutsfattande betyder ett enormt slöseri med resurser i ett globalt perspektiv. Ojämlig tillgång till utbildning, hälsovårdstjänster och ojämlikhet i rätten att äga och besitta mark eller andra produktionsmedel, liksom rätten att få lån eller sköta sina finanser utgör ett stort hinder för kvinnors medverkan i samhället.

För att främja hållbar utveckling måste kvinnors rätt till familjeplanering och sexuell och reproduktiv hälsa förbättras avsevärt. För kvinnors mänskliga rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män är det av största vikt att kvinnors behov av hälsovårdstjänster tillgodoses. Med tillgång till mödrahälsovård och sexuell och reproduktiv hälsa kan man minska barn dödligheten, minska antalet oönskade graviditeter och främja flickors skolgång, mindre familjer, kvinnors deltagande i arbetslivet och bromsa upp befolkningstillväxten. Samtidigt blir det möjligt att bryta den onda spiralen med fattigdom som går i arv från generation till generation.

Att ge kvinnor fler rättigheter och valmöjligheter är ett kostnadseffektivt sätt att främja familjers och samhällens välfärd globalt. Det är betydelsefullt att Finland har åtagit sig att arbeta bland annat för att stärka kvinnors rätt att äga

mark. Genom att garantera kvinnor lika möjligheter att bedriva jordbruk kan jordbrukets produktivitet förbättras på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt och hungerproblemet i världen reduceras i betydande grad. Om man kan minska den tid som kvinnor använder till matförsörjning och hem- och omsorgsarbete till exempel med hjälp av arbetsbesparande teknik, får de mycket bättre chanser att delta i den offentliga ekonomin.

I slutdokumentet från konferensen nämns gröna, skäliga nya arbetstillfällen som ett mål för hållbar ekonomisk utveckling. Det är viktigt att det nämns, anser utskottet, eftersom 1,3 miljarder unga under 30 år väntas komma ut på arbetsmarknaden före 2050. Att kunna tillhandahålla de unga utbildningsplatser och jobbmöjligheter är en stor utmaning såväl för industriländer som utvecklingsländer. Den snabbt ökande andelen unga i världen måste ha rätt att bli delaktiga av ett människovärdigt arbete, samhälle och välfärd. I många industriländer tar sig åldersproblemet uttryck i diskriminering av äldre i arbetslivet. För en hållbar utveckling är det viktigt att det råder jämlikhet mellan könen och generationerna på arbetsmarknaden.

Ställningstagande

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 21 mars 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tarja Filatov /sd
vordf. Markku Eestilä /saml
Sanni Grahn-Laasonen /saml
Anna Kontula /vänst
Jari Lindström /saf
Lea Mäkipää /saf

Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Elisabeth Naucélér /sv
Annika Saarikko /cent
Kristiina Salonen /sd
Katja Taimela /sd
Maria Tolppanen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.